

Στρες και Προσαρμογή στα Φυτά

Автор(и): проф. Андон Василев, от Аграрния университет в Пловдив

Дата: 01.02.2015 Брой: 2/2015

Τα τελευταία χρόνια, το ζήτημα του στρες των φυτών έχει αποκτήσει ολοένα και μεγαλύτερη σημασία. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις αυξανόμενες αλλαγές του κλίματος και στην περιβαλλοντική ρύπανση, οι οποίες επιδρούν δυσμενώς στις αποδόσεις των γεωργικών καλλιεργειών και στην ποιότητα της φυτικής παραγωγής. Οι πιο χαρακτηριστικοί παράγοντες στρες για τα γεωργικά φυτά στη χώρα μας είναι η ξηρασία, οι χαμηλές και υψηλές θερμοκρασίες, οι ελλείψεις ορυκτών στοιχείων κ.λπ. Η αρνητική τους επίπτωση είναι συγκρίσιμη και, σε πολλές περιπτώσεις, υπερβαίνει τη ζημιά που προκαλείται από ασθένειες, εχθρούς και ζιζάνια.

Λόγω της αβιοτικής φύσης των κύριων παραγόντων στρες, είναι μια διαδεδομένη άποψη ότι προκαλούν κυρίως "μη μολυσματικές ασθένειες" στα φυτά. Στην πραγματικότητα, το στρες των φυτών μπορεί επίσης να προκληθεί από βιοτικούς παράγοντες - βακτήρια, μύκητες, ιούς κ.λπ., καθώς και από διάφορα ξеноβιοτικά - φυτοφάρμακα, βαρέα μέταλλα και αέρια. Στην τελευταία

περίπτωση, ο όρος **"φυτοτοξικότητα"** χρησιμοποιείται πιο συχνά αντί του όρου **"στρες"**, αλλά ουσιαστικά και οι δύο έννοιες αντανakλούν φυσιολογικές καταστάσεις των φυτών που είναι αποτέλεσμα παρόμοιων δομικών και λειτουργικών διαταραχών.

Τα σύγχρονα προϊόντα προστασίας των φυτών δημιουργούν ευκαιρίες για ολοένα και πιο επιτυχημένο έλεγχο ασθενειών, εχθρών και ζιζανίων, γι' αυτό και η ανθεκτικότητα (ανεκτικότητα) των γεωργικών καλλιεργειών σε διάφορες επιπτώσεις στρες συχνά γίνεται περιοριστικός παράγοντας για την απόκτηση υψηλών αποδόσεων. Αυτό επίσης παρακινεί μια πιο εις βάθος μελέτη του προβλήματος του στρες των φυτών.